

AİLEYE KARŞI SORUMLULUK

Hedef Davranışlar

Dr. Yakup YILMAZ

Aileye karşı sorumlu olduğunu bilen Müslüman,

- Ailede sorumlulukların paylaşılması gerektiğini bilir.
- Aile büyüklerini ziyaret etmeyi ihmal etmez.
- Aile fertlerinin ihtiyaçları durumunda yardımına koşar.
- Aile fertlerinin birbirlerinden sorumlu olduğunu bilir.

BİR OKULDUR AİLE

Sevgili arkadaşlar!

Okula ilk başladığımız zamanlarda gördüğümüz "Hayat Bilgisi" derslerini hatırlarsınız. Hayatımızdaki önemli şeyleri o dersle yavaş yavaş öğrenmeye başlamıştık, değil mi? Bunlardan biri de aile kavramıydı. Anne, baba ve çocuktan oluşan, toplumun çekirdeği denirdi aile için. Toplumun temeli, yapıtaşları bir manada.

Kitaplarda geçtiği gibi anlatılınca baba, eve bakmakla yükümlüdür. Anne denince, ütü yapan bir kadın resmi canlanır gözümüzde. Çocuksa oyuncaklarıyla oynayan, ailenin şirin üyesidir. Evet, çoğunlukla böyledir de... Ancak ailedeki fertlerin yapması gereken başka şeyler de vardır.

Baba, ailesinin çobanı hükmündedir. Ailesini doyurmakla, giydirmekle sorumludur. Çocuklarının şahsiyet kazanmasından, dinî hayatının şekillenmesinden, akıllı ve sorumluluk sahibi birer fert olarak yetişmesinden ailenin reisi mesuldür. En mühimi de evine helal para getirmesi, ailesine haram lokma yedirmemesidir. Zira haram lokmadan hâsıl olacak karakterde, mutlak surette bir zayıflık ve iradesizlik olacaktır.

Anne, ailenin şefkat meleğidir. Evin düzeninden, temizliğinden, çocuklarının duygusal ihtiyaçlarını karşılamaktan anne sorumludur. O, çocuğun eğitimindeki ilk ve en önemli eldir. Şahsiyetli anneler, şahsiyetli bir toplumu oluşturacak evlatlar yetiştirirler.

Sizler gelecekte anne/baba olacaksınız. Ancak şimdilik hâlâ ailenizin şirin üyelerisiniz. Elbette size de düşen görevler var. Acaba size düşen görevler neler olabilir?

Sevgi: Bizim bu hayattaki ilk vazifemiz. Ailemizden başlayıp yayılan bir sevgi çağlayanı taşımamız içimizde. Herkesi, her şeyi seven bir kalbimiz olması için çabalamamız. Bir büyüğümüz şöyle tavsiye ederdi: Her yaptığınız güzel işte annenizi ve babanızı hatırlayın, onlar ölü de olsalar, diri de. O güzel işin sevabını Allah onlara da gönderir. Vefasıyla meşhur olan Musa Topbaş Efendi, her sabah namazının ardından annesine ve babasına Fatihâ göndermeyi ihmal etmemiş. Vefa, sevgidendir. İnsan sevdiğini her hayırda hatırlar.

Saygı: Sevginin bize getireceği hediyelerdendir saygı. Çekirdek ailemizden başlayarak geniş ailemize kadar herkese uzanır bu duruş. Büyüklerimiz yanında

uzanmamak, bacak bacak üstüne atmamak, geldiklerinde ayağa kalkıp onlara yer vermek çok güzel adap örnekleridir. Bu davranış güzelliğini görmeyi en çok hak edenlerse annelerimiz ve babalarımızdır.

Güven: Bir toplumun olmazsa olmazıdır. Toplumunu, aileleri oluşturuyorsa güven önce ailede başlamalıdır. Annemiz, babamız, kardeşlerimiz bize her konuda güvenmeli. Bilmeliler ki, biz yalan söylemeyiz. Yaşlandıklarında onlara en iyi şekilde, usanmadan bakmaya gayret ederiz. Ara sıra uflayıp puflasak da bu bizim hatamızdır, yoksa onları çok severiz.

Mesuliyet: Evde herkesin yüklendiği bir sorumluluk vardır. Tabii bizim de. Derslerimizi yapıp öncelikli işlerimizi bitirdikten sonra annemize, babamıza muhakkak yardım etmeliyiz. Yapabileceğimiz bir iş muhakkak vardır. Bazı çocuklar evlerini otel, annelerini ve babalarını kendileri için çalışan birer hizmetçi gibi görüyorlar ne yazık ki! Bizler ailemize yardım etmeyi hem bir vazife bilmeli hem de annemizin, babamızın, kardeşlerimizin memnuniyetini kazanmalıyız. Onların mutlu olması, bizleri de mutlu edecektir.

Aile, toplumun küçük bir modeli olduğuna göre toplumdaki konumumuz, ailedeki konumumuza göre şekillenecektir. Bazen öyle örnekler görüyoruz ki, insan şaşırmadan edemiyor. Dışarıda arkadaşlarına melek gibi davranan insanlar evde ailesine aslan kesiliyorlar. Ses yükseltmeler, kapı çarpmalar... Arkadaşları için yapamayacağı fedakârlık olmayan kimilerinin ailesine ayıracak bir saati bile olmayabiliyor. Bu tarz insanlar, yaptıkları şeyin ne kadar da hatalı olduğunu vakit geçtikçe anlayacaklardır. Biz böyle olmaktan sakınlım inşallah! Zira dua ederken bile önce annemizden ve babamızdan başlamamızı tavsiye eder Peygamberimiz.

Sözün özüne gelirse arkadaşlar, Rabbimiz bizler için bir anne ve baba seçmiştir. Bizi de onlara evlat olarak takdir etmiştir. Bu, bizim tercihimizle olan bir şey değildir. Önemli olan, ailemize "Tercih hakkı bana bırakılsaydı yine sizi seçerdim!" diyebilmek ve bunu hissettirebilmektir.

BABAANNEM NEREDE?

Hikâyeden önce

Hikâyemizi okumaya geçmeden önce konuya hazırlık açısından, “Bir insanın ailesi ile ilişkileri hangi sorumluluklar çerçevesinde olmalı?” sorusunun cevabını isteyin öğrencilerinizden. Mesela kardeşler arası ilişkiler, çocuklar ile anne ve baba arası ilişkiler, torunlar ile nine ve dede arası ilişkiler nasıl olmalı? Bu sorular üzerinde biraz düşündükten sonra hikâyemize geçebilirsiniz.

Melek Nine’ydi onun adı. Kerim’in biricik babaannesiydi. Kar beyaz saçlı; yumuşak, narin yanaklı; minik, pembe burnunun üzerinde taşıdığı zarif gözlüklü, tatlı sohbetliydi. Evin neşesiydi Melek Nine, akşam yemeklerinin hoş sohbetiydi. Hele bir de cızır cızır pişip geldiyse kestaneler, demlendiyse çay, patladıysa mısır taneleri, değmeyin Kerim’in keyfine! Açılırdı mazinin şahane sayfaları, dinlemeye doyulmayan hatıralar, daha bir lezzet kazanırdı onun dilinde. Melek Nine, anlattıklarını heyecanla dinleyen torununu kıramazdı. Yorulsa da yâd ederdi eskileri, sanki anlatırken tekrar yaşardı.

Melek Nine’nin Kerim’e olan düşkünlüğünü tüm ev halkı bilirdi. Kerim’in yetişmesinde onun büyük emeği vardı. Onun iyi bir insan olarak yetişmesi için hayli zahmet çekmişti. Bu emeğinin karşılığını da almıştı Kerim’den. Kerim her yönüyle çok iyi bir çocuktur. Derslerindeki başarıları, çevresindeki insanlara olan davranışları, yüreğindeki merhametiyle dillerdeydi.

Günler hızla akıp gidiyor; her geçen zaman, Melek Nine’nin dizlerindeki dermanı kaybettiriyordu. Melek Nine, birilerinin desteği olmadan yürüyemiyordu artık. Gözleri eskisi kadar görmüyor, kulakları ağır işitiyordu. Ev halkıyla bazen sebepsiz yere tartışıyor, küçücük şeylere alınıyor, yaşlı bedeninin günden güne çökmesine dayanamıyordu. “Allah’ım, beni kimseye muhtaç etme!” diyerek dualar ediyordu. Geçen günler Kerim’i de büyütüyordu. Kerim, ilköğretimi bitirmiş, artık liseli olmuştu. Evin tek oğluydu Kerim. Babası bir fabrikada işçi, annesi ise ev hanımıydı.

Bir gün annesinin verdiği müjdeyle sevindi ev halkı, yeni bir üye katılacaktı aralarına. Kerim, ağabey olacaktı. Zor bir hamilelik yaşıyordu genç anne, çabuk yoruluyor ve evdeki işlerini yerine getirmekte

zorlanıyordu.

Sayıllı gün çabuk geçti. Minik bir kız çocuğu aralarına katılmıştı. Dünyalar güzeli bu bebeğin adını Zeynep koymuşlardı. Minik Zeynep, çok sevimli; ama bir o kadar da yaramazdı. Genç anneye dinlenme fırsatı vermiyordu. İşten eve yorgun dönen baba, yalnızca birkaç saat ilgilenabiliyordu minik Zeynep’le. Ev işleri, minik Zeynep’in bakımı, Melek Nine’nin ihtiyaçları derken gün bitiyor; ama genç anne yaşadığı günden hiçbir şey anlamıyordu.

Öğrencilerinize sorun

Burada hikâye anlatımına biraz ara verilerek şu sorular sorulabilir:

- 1- Bu durumda aile fertleri arasındaki sorumluluk neyi gerektirir?
- 2- Evin babası, annenin işlerine nasıl yardımcı olabilir?
- 3- Evdeki işlerde Kerim’e hangi görevler düşer? Kerim, annesine nasıl yardımcı olabilir?

Kerim, okuldan geldiği bir gün babaannesinin evde olmadığını görünce annesine seslendi: “Anne, babaannem nerede?”

- Şeyyy, oğlum babaannen gitti!
- Nereye gitti anne?
- Baban onu bir huzurevine yerleştirdi oğlum.
- Nasıl yani, artık gelmeyecek mi?
- Evet oğlum, baban öyle istedi.” diyerek ağlayan Zeynep’in yanına koştu.

Gitmişti evin neşesi, sohbetlerin vazgeçilmezi Melek Nine gitmişti.

Öğrencilerinize sorun

Sizce annenin ve babanın burada vermiş olduğu karar doğru mu? Melek Nine’yi huzurevine vermek yerine başka ne yapabilirlerdi? Acaba bundan sonra kendileri aradıkları rahatı bulabilirler mi? Melek Nine huzurevinde günlerini nasıl geçirir? Mutlu olabilir mi?

Kerim, yaşadığı bu duygunun adını bilmiyordu. Hüzün müydü, mutsuzluk muydu; yoksa yalnızlık mı? Sonunda adını bulmuştu Kerim! Bunun adı acıydı!

Defalarca babasına "Babaannemi getirelim!" diye yalvarmıştı. "Tanımadığı insanların içinde ne yapar babaannem, hem özlemez mi bizi?" demişti. Babası her defasında bunun imkânsız olduğunu, artık babaannesinin kendi yaşıtılarının bulunduğu huzurevinde kalması gerektiğini söylemişti. Evde bulunduğu zamanlarda yaşlılığı sebebiyle birtakım huysuzluklar yaptığını söylemiş, buna katlanamadığını belirtmişti. Günlerce babasıyla dargın kaldı Kerim. Ne olursa olsun babaannesinin gidişini hazmedemiyordu.

Küçük Zeynep bir yaşına girmişti. Artık minik adımlar atmaya, yürümek arzusuyla çırpınmaya başlamıştı âdeta. Onun bu hâli, genç anneyi yıpratıyordu. Yürümek isterken her an düşebilir ve

zarar görebilir endişesiyle onunla aralıksız ilgileniyordu.

Güzel bir hafta sonu... Kerim, babası ile birlikte gazete okuyor. Genç anne, her zamanki gibi Zeynep'le ilgileniyordu. Kerim, annesi biraz dinlensin diye Zeynep'le oyun oynamak istedi. Minik Zeynep bunu kabul etmeyip saatlerdir yordduğu annesinin kucagina gitti. Onun bu isteğini geri çevirmeyen annesini gören Kerim, babasına:

- Annemin hâline çok üzülüyorum baba. Aylarca karnında taşıdığı yetmiyormuş gibi şimdi de kucagında taşıyor, çok yoruluyor. Ama ne kadar yorulursa yorulsun yine kardeşimle aynı şekilde ilgileniyor.

Baba:

- Eee, anne baba olmak zordur evladım! Bu yüzden derler ya, annenin ve babanın hakkı ödenmez, diye.

Babasının söylediği bu sözleri şaşkınlıkla dinleyen Kerim babasına:

- Peki, annenin ve babanın hakkını ödemek bu kadar zorsa, neden babaannemi huzurevine yerleştirdin baba? Babaannemin hakkını böyle yapınca ödemiş mi oldun?

BITTİ

Hikâyeden sonra

Öğrencilerinizden hikâyenin bundan sonraki kısmını tamamlamalarını isteyin. İki farklı şekilde düşünsünler. Birinde Melek Nine eve dönsün ve mutlu bir sonla bitsin. Öbüründe ise daha farklı bir senaryo ile acı son ile bitirsinler hikâyeyi. Senaryoyu en güzel şekilde bitirene mükâfat verilebilir.

Bir Hikâye

Süpürme Sırası

İhtiyar bir ana, oğluna bakamaz hâle geldiğini anlayınca hem oğluna hem de evin işlerine bakılsın diye oğlunu evlendirmiş. Eve gelen gelin de elini sıcak sudan soğuk suya sokmaz, köşe penceresinde oturup sabahtan akşama kadar roman okur durmuş. Ana oğul görüşerek gelini evin işleriyle azıcık ilgilendirmek için şöyle bir çözüm düşünmüşler. Anası, oğluna demiş ki: Oğlum, ben süpürgeyi elime alıp ortalığı süpürmeye başlarım. Sen derhâl, "Anacığım, ihtiyarsın, yorulursun, hastalanırsın! Böyle işler gençlere yakışır!" diye koşup süpürgeyi elimden alırsın. Süpürmeye başlıyorsun. Gelin de tabii, sana süpürtmeye razı olmaz. Böylelikle iş görmeye başlamış olur.

Bu şekil uygun görülür. Gelinin her zamanki gibi pencere önünde roman okumaya koyulduğu bir zamanda annesi, ortalığı süpürmeye başlar. Oğlu hemen, "Anneciğim, bu işler gençlerin işidir! Senin artık dinlenme zamanı geldi. Daha mı çalışacaksın?" diye annesinin elinden süpürgeyi almak isterken annesi de, "Aman oğlum, sen hem dışarıda çalışıp uğraşır bizi besleyeceksin hem de gelip evin işleriyle mi uğraşacaksın? Olur mu öyle şey?" diyerek durumu dolaylı yoldan geline anlatmaya uğraşırken gelin, öfke ile "Ammma uzattınız valide! Okuduğum şeyi şaşırıyorum. Bu kadar tartışmaya ne gerek var! Bir gün sen süpürürsün, bir gün de o süpürür, olur biter!" demiş.

ZAFERDEN ZAFERE KOŞAN PADİŞAH: İKİNCİ MURAT HAN

Çağ açıp çağ kapatan, devletleri adaletli hışımıyla dize getiren, İstanbul'u açıp gülzar eden bir padişah olmak ne denli zor ve kıymetliyse, bu muvaffakiyetleri gerçekleştirecek evladı yetiştirmek de o denli güç ve kıymetlidir. Elbette cihan padişahı Fatih Sultan Mehmet Han ve babası İkinci Murat Han'dan bahsediyoruz.

Sultan İkinci Murat, Osmanlı Devleti'nin altıncı padişahıdır. Bazı tarihçiler tarafından Osman Bey'den sonra devletin ikinci kurucusu sayılmıştır. Fatih Sultan Mehmet'in dünyayı titreten fetihlerinin en büyük mimarıdır.

Sultan Murat, 1404 yılında Amasya'da dünyaya geldi. Annesi, Dulkadiroğulları'ndan Emine Hanım'dı. Sultan Murat, babasının vefatı üzerine yirmi bir yaşında tahta çıkmıştı. İkinci Murat tahta çıkınca Emir Sultan, "el- Muzaffer daima" diye biten bir dua ile sultana kılıcını kuşandırmıştı. Bu dua, İkinci Murat'ın tuğrasında da yer almıştır. Sultan Vahdettin dönemine kadar devam edecek olan kılıç kuşanma merasimleri İkinci Murat döneminde başlamıştı. Merasimlerde kullanılan kılıçlar Peygamber Efendimiz'in, Hazret-i Ömer'in, Hazret-i Halid bin Velid'in, Osman Gazi ve Yavuz Sultan Selim Han'ın kılıçlarıydı.

Kur'an-ı Kerim'in ilk Türkçe çevirileri de İkinci Murat Han zamanında ciddi olarak başlamıştı.

İkinci Murat, tahta çıktıktan sonra Bizans'ın hain bir teklifi ile karşı karşıya kalmıştı. Bizans imparatoru; sultanın kardeşlerini, tahsillerini ve terbiyelerini yapmak için yanına istemişti. Fakat İkinci Murat bu duruma razı olmadı. Bayezid Paşa vasıtasıyla Bizans elçilerine şöyle dedi:

"Bizans imparatoruna söyleyiniz! Bir Müslüman'ın evladının gayr-ı müslimler nezdinde terbiye edilmesi uygun değildir. Yine imparatorunuza söyleyiniz ki, bir daha bu türlü talepleriyle dostane muhabbetlerimizi ihlal eylemesin!"

İkinci Murat Han'ın döneminde 30.000 kişilik bir orduyla İstanbul kuşatılmıştı. Bizans'ın oyunları neticesinde bu kuşatmadan bir sonuç alınamamıştı.

İkinci Murat Han, İstanbul'un fethi için çok iştiaqlıydı.

Sultan Mehmet dünyaya geleceği zaman İkinci Murat, telaşlı ve heyecanlıydı. Şehzade Mehmet'in doğumunu, bütün gece Kur'an'ı Kerim okuyarak beklemişti. Tam Muhammed sûresini okurken şehzadenin dünyaya geldiği haberi üzerine Rabbi'ne hamd etmişti.

Sultan Mehmet Han'ın eğitim ve terbiyesi ile annesi Hümâ Hatun ve babası Murat Han bizzat ilgilenmişlerdi. Hümâ Hatun, oğlu Mehmet'e abdestsiz olarak süt dahi vermemişti.

Sultan Mehmet; ele avuca sığmaz, zeki, inatçı bir çocuktur. Eğitim ve terbiyesi ile alakadar olan bütün hocalara bin bir türlü oyunlar oynuyordu. Babası İkinci Murat, tahtın varisi olan Şehzade Mehmet'in bu durumuna bir çözüm bulmalıydı. Şehzadenin eğitimi için Mısır'dan Molla Gürâni getirildi. Molla Gürâni, Fatih'in eğitiminde büyük rol oynadı. İkinci Murat'ın gayretleri, Sultan Mehmet Han'ın zekâsı ve kabiliyetleriyle birleşince şehzade, mükemmel bir eğitim aldı.

İkinci Murat Han, evladının muvaffakiyetleri için manevî terbiyenin gerekliliğini biliyordu. Bunun için Akşemseddin hazretlerini vazifelendirmişti.

Kırk yaşına kadar savaş meydanlarında cengâverce savaşan İkinci Murat Han, 1444 Ağustos'unda oğlu Mehmet'i tahta geçirdi. Ona, "Oğlum, İstanbul'u fetheyleyesin!" diye vasiyet etti. Kendisi de ibadetle meşgul olmak üzere Manisa'ya çekildi. Sultan Mehmet, bu sırada on iki yaşındaydı. Aldığı eğitim neticesinde on iki yaşında tahta geçebilecek seviyedeydi.

Sultan Mehmet'in yaşının küçüklüğünü fırsat bilen Papa, bir haçlı ordusu düzenledi. Yapılan istişareler ve vezir-i âzam Çandarlızade'nin ısrarları üzerine Sultan Mehmet babasına şu meşhur çağrıda bulundu: "Devletlü babam, din ve devlet tehlikededir! Eğer padişah iseniz, buyurun ordunuzun başına geçin! Yok, eğer padişah ben isem, sizi orduma başkumandan olarak tayin ediyorum!"

İkinci Murat, oğlunun daveti ve emri üzerine Edirne'ye geldi. Hazırlanan ordu Varna'da Haçlılar'ı bozguna uğrattı. Bu dönemden sonra bir kez daha tahta çıkan İkinci Murat Han, İkinci Kosova zaferini kazandı.

İkinci Murat'ın yaşı ilerliyordu. İstanbul'un fethini görmek, en büyük arzusuymdu. Döneminin meşhur âlimlerinden Hacı Bayram Veli Hazretleri, İstanbul'un fethinin Şehzade Mehmet ile Akşemsetdin hazretlerine nasip olacağını müjdelemişti.

Sultan Murat Han, bir keresinde oğluna şu öğütlerde bulunmuştu: "Ey oğlum! Bir an bile olsa sakın adaleti elinden bırakma! Çünkü Yüce Allah, adildir ve adil olanı sever. O, sana kendi iradesiyle bir takım lütuflarda bulunmuş ve kullarının başına serdar eylemiştir; bunu unutma!

Ey oğlum!
Ara sıra yüce ecdadımı hatırlarım.
Benden sonraki neslimizin akıbeti hakkında düşüncelere dalarım.
Elhamdülillah!
Bugüne kadar sevgi, hürmet ve bağlılık görerek geldik. Bugünden sonra da aynı şekilde devam etmesini arzularım."

1449 yılında İkinci Murat, oğlu şehzade Mehmet'i evlendirdi. Sultan Murat, rahatını değil, Allah'ın rızasını düşünüyordu. Kızlarını ve oğullarını evlendirdikten sonra Çandarlı İbrahim Paşa'ya, "Ey Çandarlı! Bu dünyada evlada karşı vazifelerimizi de Allah'ın izniyle yerine getirdik. Gayrı geriye iman ile göçebilmek kaldı." demişti.

Sultan Murat Han'ın çocukları; Mehmet, Alaaddin Bey, Büyük Ahmet, Şehzade İsfendiyar, Hüseyin, Orhan, Hasan, Küçük Ahmet, Yusuf Âdil Şah, Hatice Sultan, Hafsa Sultan, Fatma Sultan, Erhonda Sultan, Selçuk Sultan'dır.

Murat Han; dindar, âlim ve şâir bir padişahı. Birçok mescit ve medrese yaptırmıştı. Bıraktığı eserlerin çokluğu sebebiyle kendisine "Ebu'l-Hayrat (hayırlar babası)" lakabı verilmişti. Türk düşmanlığı ile bilinen Tarihçi Dukas, İkinci Murat Han hakkında şunları söylemişti: "Sultan Murat,

düşmanlarına karşı bile babadan daha mülayim davranır ve kin beslemezdi. Hıristiyanlar'a karşı yaptığı anlaşmaların hükümlerine riayet ederdi. Hiddet ve şiddeti çok uzun sürmezdi. Asla bizimkiler kadar kindar ve zalim değildi."

İkinci Murat Han, vefatına yakın bütün mal ve mülkünü Mekke, Medine ve Kudüs'te bulunan fakirlere dağıtılmasını ve buralarda Kur'an-ı Kerim okuyan kişilere verilmesini vasiyet etmişti.

Sultan Murat döneminde Osmanlı Devleti'nin

toprakları 880.000 kilometrekareye çıkmıştı. İkinci Murat Han, 3 Şubat 1451 sabahı Edirne Sarayı'nda üç gün hasta yattıktan sonra vefat etmiştir. 1443 yılında vefat eden büyük oğlu Alaaddin'in yakınına gömülmek istediği için cenazesi Bursa'ya getirilmiş ve Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılan Muradiye Külliyesi'ne gömülmüştür. "Allah'ın rahmeti ve yağmuru üzerime yağsın." vasiyeti üzerine türbesinin kubbesi açıktır.

AİLEYE İYİ OLMAK

Kur'an-ı Kerim' de Yüce Rabbimiz şöyle buyurur: "**Anneye ve babaya, akrabalara, yetimlere, düşkünlere, yakın ve uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşşa, yolcuya ve size hizmet eden kimselere iyilik edin.** (Nisâ sûresi, 36. âyet)"

Bir gün Peygamber Efendimiz'in sütannesi Hz. Halime, Peygamberimiz'i görmek için Mekke'ye gelmişti. Efendimiz, o zamanlarda Hz. Hatice ile evliydi. Hz. Halime'yi görünce çok sevindiler. Onu misafir ettiler ve ona güzel yemeklerden ikram ettiler. Sohbet esnasında Hazret-i Halime, köylerinde yağmur yağmadığı için ekinlerinin kurduğunu, susuzluktan ağaçların meyve veremediğini, hayvanların gittikçe zayıfladığını söyleyerek dert yandı. Dolayısıyla kendisine yardım etmelerini istedi. Peygamber Efendimiz, Hazreti Halime'nin bu hâline çok üzülmüştü. Hemen Hazreti Hatice ile konuşup çare aramaya başladılar. Sonunda Peygamberimiz'le Hz. Hatice, ona kırk koyun ile binek ve yüklerini taşımak için bir de deve hediye ettiler.

Hazreti Halime, Peygamberimiz'in kendisiyle bu kadar ilgilenmesine çok sevinmişti. Ne diyeceğini bilemedi. Onlara teşekkür edip memleketine tekrar geri döndü.

Allah Resulü, ailesine ve akrabasına karşı hep vefakâr olmuştur. Bilindiği gibi Peygamberimiz'in anne ve baba tarafından pek çok akrabası vardı. Amcası, halası, dayısı, onların çocukları ve torunları bulunmaktaydı. Ayrıca sütannesi, sütbabası ve sütkardeşleri de vardı. Onları da aynı şekilde akraba olarak görüyordu. Ancak Efendimiz'in bu kadar çok akrabası olmasına rağmen O, akrabalarının hepsine yeteri kadar ilgi gösterirdi. Akrabalarını sık sık ziyaret eder, hâl ve hatırlarını sorar, ikramda bulunur, varsa ihtiyaçlarını karşılardı. Biz de akrabalarımızı yalnızca bayramlarda ve özel günlerde ziyaret etmek yerine her zaman görmeli ve ihtiyaçları olduğu zaman muhakkak yardımcı olmalıyız. Çünkü akrabalar, birbirlerine Allah tarafından emanet edilmişlerdir.

Biti

Tırmık

Bir köylü canını dişine takmış,
Kentlerde okutmuş biricik oğlunu.
— Varsın sürünmesin bizim gibi
Okuyup güven altına alsın geleceğini,
Diyerek yememiş oğluna yedirmiş,
Giyememiş ona giydirmiş.
Bir harman zamanı dövenler dönerken
Bizimki almış diplomayı çıkıp gelmiş.
Beyimizde bir tafra bir tafra...
Karşı dağları ben yarattım havasında.
Yapmacık özentili bir dil,
— Siz lalek mi diyorsunuz bu kuşa?
Oysaki doğrusu leylektir,
Gibisine ders vermeler...
Bir tırmık görmüş harman yerinde,
Sanki daha önce görmemiş gibi:
— Baba, demiş, bu tuhaf araç da ne?
Bir ders vermek gerektiğini anlayan baba:
— Oğlum, demiş, basiver dişlerine
O zaman ne olduğunu anlarsın.
Delikanlı tırmığın üstüne basınca
Sapı şak diye çarpmış alınına.
— Vay domuzun tırmığı! diye basmış çılığı.
— Bak nasıl da hatırladın, diye babası
Koymuş taşı gediğine.

Alınacak dersi belirtelim biz gene:
Ne denli yükselirsek yükselelim,
Anamızı ana, babamızı baba bilelim.
Gerçek bir öğrenim gören kişi
Aşağılamaz, hor görmez kimseyi.

H. Latif SARIYÜCE

Sıra Sende!

- Yukarıdaki şiirde ne anlatılmaktadır?
- Aile, insana ne kazandırır?
- "Anne ve Baba Hakkı" konusundaki 9-11 yaş malzemelerinden "Zembildeki Anne" başlıklı hikâyeyi burada tekrar okuyarak şiirdeki duygu ve düşünceleri birlikte değerlendirebilirsiniz.

Cennetin Yolu

Hıristiyan din adamlarından biri, ülkemize gelerek küçük bir çocuktan kendisine o şehirdeki kiliseyi göstermesini ister. Kiliseye ulaştıklarında papaz,

- Aferin çocuğum, der. Yarın buraya gel de sana Cennet'in yolunu göstereyim.

Çocuk, papazın misyonerlik niyetini sezerek akıllıca şu cevabı verir:

- Siz, 500 metre ilerideki kilisenin yolunu dahi bilmiyorsunuz, Cennet'in yolunu nasıl bileceksiniz ki?

Bir adam 99 kg ağırlığındadır ve bir köprüden geçmek istemektedir. Köprünün kapasitesi 100 kg'dır. Bu adamın önünde her biri 1 kg olan iki bilye vardır. **Adam her iki bilyeyle aynı anda karşıdan karşıya nasıl geçer?**

Cevap: Bilyeleri köprü boyunca havada çevirmesi gerekir. Böylece bilyelerden 1 tanesi sürekli havada olacağı için ağırlığı köprüyü etkilemez ve adam karşıya geçebilir.

Gökte gördüm
köprü, rengi yedi
türlü (Gökkuşaağı)

Parmağı var, canı
yok; damarı var, kanı
yok (Eldiven)

SORUMLULUKLARIM

Sorumluluk kelimesini bir tahta üzerine büyük harflerle yazın ve kelimenin anlamını öğrencilerle tartışın. Daha sonra öğrencilerden aşağıdaki formu doldurmalarını isteyin.

Form

Hepimizin yerine getirmesi gereken bazı sorumluluklar vardır. Şimdi sizin ne tür sorumluluklarınızın olduğunu düşünün ve aşağıdaki ilgili bölümlere sorumluluklarınızdan beşer tanesini yazın.

Evdeki Sorumluluklarım

1	
2	
3	
4	
5	

Anneme Karşı Sorumluluklarım

1	
2	
3	
4	
5	

Babama Karşı Sorumluluklarım

1	
2	
3	
4	
5	

Öğrenciler formu doldurduktan sonra gönüllü öğrencilerin cevaplarını paylaşmalarını isteyin. Daha sonra aşağıdaki soruları sorarak sınıf içi etkileşimi başlatabilirsiniz.

1. Yazdığınız sorumluluklarınız arasında ne gibi benzerlikler var?
2. Sorumluluklarınızın arasında yerine getiremedikleriniz var mı? Niçin?
3. Sorumluluklarınızı yerine getirmediğinizde ne gibi sonuçlarla karşılaşılıyorsunuz?
4. Sorumluluklarınızı yerine getiren tanıdıklarınız varsa onlar hakkında neler düşünüyorsunuz? Ailenize karşı sorumluluklarınızı yerine getirmede insanlar, sizin için neler düşünüyor olabilir?